

60-річчя

члена-кореспондента НАН України

О.П. РЕЄНТА

---

10 травня виповнилося 60 років знаному історикові члену-кореспонденту НАН України Олександрові Петровичу Реєнту.

О.П. Реєнт народився в 1949 р. Ще в школярські часи, що минули в с. Дяківцях серед мальовничих краєвидів Поділля, сформувався мрія майбутнього вченого — здобути фах історика, до реалізації якої він ішов довго і наполегливо. На історико-педагогічний факультет Київського державного педагогічного інституту ім. О.М. Горького Олександр Реєнт потрапив уже певною мірою досвідченою людиною, пройшовши службу в лавах збройних сил та попрацювавши будівельником. Роки навчання в інституті (1970–1975 рр.) заклали ґрунтовні підвалини для формування молодого дослідника, визначили пріоритети його громадської діяльності. О.П. Реєнт завжди наголошує, що багато чим завдячує своїм першим учителям — провідним викладачам історико-педагогічного факультету.

Справжньою нагородою за наполегливість і сумлінне навчання, оцінкою неординарних здібностей став для Олександра Реєнта вступ у 1977 р. до аспірантури Інституту історії АН УРСР. Цією визначною подією розпочався великий, більш ніж 30-річний, період у його житті — складний, напружений, наповнений урочистими подіями поряд із щоденною дослідницькою та адміністративною працею, але, на переконання ювіляра, безперечно щасливий.

Потрапивши до кола провідних науковців країни (серед яких і науковий керівник академік АН УРСР М.І. Супруненко), працюючи в архівах та книгосховищах Києва, Москви, інших міст, молодий учений посту-

пово визначав коло своїх наукових зацікавлень, що охопили великий період — XIX та XX століття вітчизняної історії. Віхами дослідницького шляху ставали успішні захисти кандидатської («Робітничий клас Радянської України на завершальному етапі громадянської війни (1920 р.)») та докторської («Робітництво України в 1917–1920-х рр. (Соціально-політичні та економічні зміни)») дисертацій, а також публікація численних статей, розділів колективних праць та монографій, серед яких «Більшовизм і українська революція 1917–1920 рр.: спроба визначення характеру і динаміки соціальних процесів», «Україна: проблеми самоорганізації (Начерки новітньої доби)», «Українська революція і робітництво», «Українські визвольні змагання 1917–1921 рр.», «Павло Скоропадський», «Сучасна історична наука в Україні: шляхи поступу», «Корінні проблеми буття України у XIX ст. і перспективи наукової розробки», «Перша світова війна і Україна», «Україна в імперську добу» та інші.

Протягом років наукової роботи О.П. Реєнт як член редколегії та автор брав участь у багатьох виданнях, що стали помітним історіографічним явищем. Це, зокрема: «Історія Української РСР», «Україна крізь віки», «Безсмертя. Книга Пам'яті України», «Маллий словник історії України», «Енциклопедія історії України», «Нариси з історії дипломатії України», «Військове будівництво в Україні у XX столітті», «Нариси історії професійних спілок України», «Історія українського селянства» та інші.

У 1994 р. Олександра Петровича було призначено заступником директора Інституту історії України НАН України з наукової

роботи та заступником головного редактора «Українського історичного журналу». У цій ролі вчений долучився до реалізації стратегічної наукової та суспільної діяльності Інституту історії України: активізація роботи «Українського історичного журналу», оновлення матеріальної бази комп'ютерно-видавничого відділу, комп'ютеризація всіх підрозділів інституту, організація доступу до глобальної інформаційної мережі.

Обіймаючи з 1999 р. посаду завідувача відділу історії України XIX — початку XX ст., О.П. Реєнту вдалося вивести цей науковий підрозділ на якісно новий рівень досліджень. Виявляючи підвищену зацікавленість питаннями методології науки, історіографічного процесу в Україні, вчений визначив дослідницьку стратегію відділу: не відмовляючись від студіювання економічних та військово-політичних мікропроцесів, акцентувати увагу на соціальних проблемах, використовуючи сучасні дослідницькі методики й оновлюючи термінологічний апарат. Її реалізовано в таких науково-дослідних працях: «Влада і суспільство на українських землях у XIX — на поч. XX ст.: тенденції розвитку у контексті історії Центрально-Східної Європи» (2005–2007 рр.), «Держава — спільноти — особа: державне управління та соціальні практики в українських губерніях Російської імперії (XIX — поч. XX ст.)» (2008–2010 рр.). У результаті роботи науковців під керівництвом Олександра Петровича протягом останніх років опубліковано низку монографічних досліджень, а також засновано часопис «Проблеми історії України XIX — початку XX ст.», що налічує вже 15 номерів.

Вагоме суспільне значення мають результати діяльності О.П. Реєнта у сфері поєднання інтересів академічної роботи й освіти. Широкого резонансу набув його науково-методологічний проект «Україна Соборна», великим попитом користуються його численні навчальні посібники, а викладацька і педагогічна робота, разом із науково-дослідницькою працею, до сьогодні залишаються одними з пріоритетних. Вони відзначені кількома нагородами, серед яких знак «Відмінник народної освіти», звання «Заслужений діяч науки і техніки». Олександр Петрович — лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки 2001 року.

Чітка і принципова позиція О.П. Реєнта в суспільно-політичних питаннях сьогодення. Учений бере активну участь у дискусіях не лише з науковцями, а й із політиками з приводу, приміром, неприпустимості політизації проблем ОУН і УПА, які є, на його переконання, органічною частиною історії українського національного визвольного руху, що бере свої витоки в XVII столітті. На подібні суспільні питання та актуальні політичні події науковець реагує гострими полемічними статтями.

Наукова громадськість, колеги та друзі вітають Олександра Петровича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, натхнення та подальших наукових звершень.